

Kerkorgel zweeft door het Requiem

Van onze medewerker
Guido van Oorschot

HAARLEM Het orgel improvisatieconcours van Haarlem mag dan wereldfaam genieten, wie vrijdagavond in de Grote of St. Bavokerk rondkeek, telde meer orgelpijpen dan luisteraars. Sinds 1951 vindt dit klaviertreffen plaats. 'Haarlem' heeft grote winnaars opgeleverd, met in de jaren zeventig twee Nederlanders die allebei drie keer op rij hebben getriomfeerd: Jan Jongepier en Jan Raas.

Als het Internationaal Orgelfestival zich tot dit concours zou beperken, bleef het een onderonsje voor orgelvrienden die hun zaakjes kennen. In de pauze van de eerste ronde werd er tenminste drijfing vergeleken. Olivier Latry, die hadden we destijds eens moeten horen! En waar bleef de kandidaat die zijn voeten durfde te wagen aan het gedonder van de tweëndertigvoets basuün?

Het Haarlemse festival, sinds 1986 met een tweejaarlijkse frequentie, is zo wijs om de horizon te verbreden. Honderd jongeren uit twintig landen schaven tijdens een Zomeracademie aan hun deskundigheid over pijp en toets. Voor een symposium over de jonge Bach vliegt zijn biograaf Christoph Wolff over uit Harvard. En verder staan er tot en met 31 juli handenvol orgelconcerten geprogrammeerd. Zelfs de flirt met tango en jazz wordt niet geschuwd.

Oplettende Haarlemmers konden zaterdag een verhoogde wandel- en fietsdrukte waarnemen tussen de

kerken van de stad. *Mozart Make My Day*, had de organisatie als motto op de tweede Haarlemse orgeldag geplakt.

Niet dat de Oostenrijkse componist een grote stapel orgelmuziek heeft geschreven. Maar in 1766, als knaap van 10, zat hij toevallig wel te preluderen op het Müllerorgel van de grote St. Bavo.

Vanwege de schaarste aan orgelmuziek van Mozart grepen Gerrie Meijers en Christine Kamp in de Remonstrantse Kerk terug op de ouverture tot *Die Zauberflöte*. Vierhandig of niet, dat het om opera ging wist het egale fluitregister van het Bätz/Witte-orgel goed te verbergen. Draaiorgelachtige momenten waren niet vreemd aan *Eine kleine Nachtmusik*, de hit die door Hennie Heikens uit het Van Covelens/Hess-orgel in de Nieuwe Kerk werd getoverd.

Geen dankbaar thema, Mozart. Bovendien hield je je hart vast voor het openingsconcert van zaterdagavond. In Mozarts *Requiem* zou het Müllerorgel in z'n eentje een heel orkest waarnemen. Het probleem viel vooraf uit te tekenen. Hoe moest de dirigent, Hans Leenders, vier solisten en de koorzangers van Studium Chorale in de pas houden met een organist, Leo van Doeselaar, die hoog achter het orgelfront zat verstopt?

Maar op de coördinatie, met camerahulp, viel weinig aan te merken.

Ook over de balans tussen zangers en orgel bleek nagedacht. Van Doeselaar kleurde de partituur slim in. Mooie koormaten ook: zwevend door het

Hostias, gloeiend in het Confutatis. Als een musicoloog kwam beweren dat we hier te maken hadden met de oerversie van het *Requiem*, hadden we hem grif geloofd.

Wouter van der Wilt uit Kapelle had pech: de Zeeuw strandde in de voorrondes van het concours. De finale, dinsdag, wordt een Frans-Duits treffen.

Voor Sebastian Bartmann vormden de verplichte thema's van Loïc Mallié een excuus voor kleurrijk gewroet in de registers. In een muzikanteske miniatuur verwerkte Stephan Kreuz een vleugje Balkan. Deconstrueren, luidde het devies van Samuel Liégion, die met de brokstukken nogal braaf jongleerde. Martin Bacot was de creatieveling van het stel: kافت om zijn improvisatie en er ligt een opus 1.

Het 48ste Internationaal Orgelfestival Haarlem t/m 31 juli.
Orgelfestivalhaarlem.nl.

Over de balans tussen zangers en orgel bleek nagedacht